

REFERAT Udsattesamrådet d. 08-06-2026

Mødedato Mandag d. 08. juni 2026 kl. 14:00

Mødested Frelsens Hær, Sundsmarkvej 18, 6400 Sønderborg

Mødedeltagere Birgit Petersen (Afbud), Jacob Nymann, Kaisa Sørensen, Kira Hansen, Lars Petrat-Meyer, Linda Holtz Pedersen (Afbud), Malene Kolmos, Maybritt Kay Hinrichsen (Afbud), Pia Skov Christensen, Teresa Schürmann, Vivi Ravnskjær Terp (Afbud), Yvonne Lech (Afbud), Knud Petersen

Indholdsfortegnelse

1. 08-06-2026, Udsattesamrådets koordineringsmøde..... 3

Punkt 1: 1. 08-06-2026, Udsattesamrådets koordineringsmøde

26/325

Sagsresumé

Udsattesamrådets netværksmedlemmer afholder koordineringsmøder fire gange årligt. Her planlægger samrådet den kommende periodes aktiviteter og gør status på udsatteområdet i Sønderborg Kommune.

Dette er årets andet koordineringsmøde. Det afholdes som en temadrøftelse om samarbejdet med pårørende, familie, venner og netværk.

Emner til drøftelse:

1: Orienteringer fra Social-, Senior- og Handicapudvalget

4. maj 2026

- Drøftelse af øget forsorgshjemsindsats på Omsorg og Udvikling Social: [Link](#)

4. juni 2026

- Orientering om evaluering af Solsikkeprogrammet i Sønderborg Kommune: [Link](#)
- Orientering om OMBOLD-Fodbold i Sønderborg: [Link](#)

2: Tilbud om kulturoplæg om grønlandsk kultur og samfundsforhold

Udsattesamrådet har modtaget et tilbud om et oplæg fra Det Grønlandske Hus i Odense. Samrådet drøfter muligheden for at arrangere et sådan oplæg.

3: Nyt format for årsrapport

Den 29. april besluttede Udsattesamrådet at arbejde videre med et nyt format af årsrapport og dialogmøde med Social-, Senior- og Handicapudvalget:

- Mere dialog og drøftelse med fokus på at viderebringe udsatte borgeres stemmer.
- Udarbejdelse af professionelle, kvalitative interviews, evt. sammen med en tredjepart.
- En arbejdsform, der ikke er afhængig af de kvartalsvise koordineringsmøder.

Udsattesamrådet fortsætter denne drøftelse og uddelegerer opgaver i det videre forløb.

4: Gensidig orientering – Status på udsatteområdet ift. pårørendesamarbejde

Udsattesamrådets medlemmer orienterer om relevante emner på området. På dette møde har rådet et særligt fokus på samarbejdet med pårørende, familie, venner og netværk omkring borgerne – både de ting, der fungerer godt, og der, hvor det er svært.

5: Drøftelse af pårørendesamarbejde

I 2026 retter Omsorg og Udvikling et særligt blik mod, hvordan samarbejdet med pårørende kan udvikles videre.

Der er i dag mange erfaringer med samarbejdet. Både der, hvor det skaber værdi, og der hvor det bliver mere komplekst.

Udsattesamrådet inviteres til at bidrage med perspektiver på styrker, dilemmaer og udviklingsmuligheder med henblik på det videre arbejde. Men også hvordan rådene kan bidrage til at styrke samarbejdet med de pårørende.

Forvaltningen indstiller til Udsattesamrådet at drøfte

- Hvad kendetegner et godt pårørendesamarbejde når det lykkes bedst? Og hvad kan samtidig være på spil eller på kanten i de situationer?
- Hvor oplever borgere og pårørende i dag, at samarbejdet med kommunen skaber værdi? Og hvor bliver det vanskeligt eller sårbart?
- Hvad kan samarbejdet med pårørende også være, hvis vi slipper lidt af vores vante måder at rammesætte og definere samarbejdet på?
- Hvordan ser rådene deres egen rolle i samarbejdet - hvor oplever I både muligheder og begrænsninger i at bidrage som medskabere?

Det fulde dagsordenspunkt er vedlagt som bilag på dagsordenen.

6: Afrunding og næste skridt

Udsattesamrådet afrunder drøftelsen om samarbejdet med pårørende og overvejer, om rådet skal igangsætte nye samarbejder eller initiativer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udsattesamrådet at drøfte:

- status på udsatteområdet og planlægning af aktiviteter.

Beslutning Udsattesamrådet den 08-06-2026

1: Orienteringer fra Social-, Senior- og Handicapudvalget

Udsattesamrådet er særligt opmærksomme på notatet om øget forsorgshjemsindsats, både i forhold til at få flere borgere hurtigt i eget hjem samt den efterfølgende indsats, når borgeren har en bolig.

Taget til efterretning.

2: Tilbud om kulturoplæg om grønlandsk kultur og samfundsforhold

Udsattesamrådet ønsker ikke i nuværende stund at arrangere et oplæg, men sender invitationen videre til bibliotekerne og Frivillighedens Hus.

3: Nyt format for årsrapport

Udsattesamrådet arbejder videre med det nye format.

Vi vinkler produktet som en fortsættelse af ”Alle har en stemme, du skal bare lytte”

Vi spørger også ind til pårørende og interviewer evt. også pårørende til borgerne, hvor det giver mening.

Vi fordeler følgende opgaver:

- Kirkens Korshær undersøger kontakt til nogen, der kan producere professionelle medier og som kan vejlede og redigere.
- Udsatteteamet og Frelsens Hær formidler kontakten til de borgere og pårørende, der er med i produktet.
- Forvaltningen udarbejder et kort notat med data som supplement til produktet – budgetforbrug, mødekalender etc.
- Forvaltningen undersøger, om der skal laves en traditionel rapport for 2025 og et nyt format for 2026.

Se punkt 5 og 6 for en videre drøftelse af årsrapportens indhold.

4: Gensidig orientering – Status på udsatteområdet ift. pårørendesamarbejde

Frelsens Hær:

- Oplever familier, der går i stykker pga. misbrug, og hvor børnene ender med at være ofre. Der er mange dilemmaer i at skulle støtte, inddrage og hjælpe begge forældre.
- Arbejder med hele familien, både voksne og børn, men på forskellige måder efter behov.
- Oplever også unge, der kommer i skidte situationer og påvirker deres forældre negativt.
- Prøver at hjælpe alle parterne videre så godt som muligt til forskellige samarbejdspartnere.
- Er ofte involveret med familierne længe, også inden det går galt i familien. Det kan stille høje følelsesmæssige krav.

Udsatteteamet:

- Mange sager er pårørende, der ringer – enten børn, der ringer for deres forældre eller omvendt.
- Opmærksomhed på etik og jura, når man har kontakten til pårørende – hvad kan og må man sige?
- Stor forskel på hvor ressourcestærke de pårørende er. Henviser til pårørendegrupper og andre samarbejdspartnere hvor det er muligt og giver mening.
- Nogle gange ønsker de pårørende en indgriben, som teamet ikke kan udføre.
- Der er meget samarbejde med pårørende, og det er ofte godt. Nogle pårørende er en stor ressource for borgerne.

Kirkens Korshær:

- ”Pårørende” som en ny gruppe, der også bliver ramt i den samfundsudvikling, der sker.
- Når vi ser pårørende som en ressource for borgerne, får de også et stort ansvar og pres. Hvordan favner vi det?
- Møder pårørende, der har været presset i mange år, før de rækker ud og beder om hjælp.
- Genkender dilemmaet i ikke at kunne dele information til pårørende + hvordan man både giver ansvar og inddrager pårørende uden at overbebyrde dem.

- Det er meget tabubelagt at være pårørende til en udsat borger, og derfor rækker pårørende sjældent ud indtil meget sent i forløbet.

Forvaltningen:

- Mange drøftelser om pårørendebegrebet i kommunalt regi.
- Opmærksomhed på at begrebet "pårørende" kan være meget fremmed/patientgørende.
- Kan kommunen have en rolle i at bygge nye broer til andre fællesskaber, når familien ikke har ressourcerne?
Eksempel: Vågekoner, men med mere socialt formål.

5: Drøftelse af pårørendesamarbejde

Vores opmærksomheder:

- Vores egen rolle som borgernes "pårørende" – nogle, der står nært ved borgeren.
- Etik og jura – hvordan navigerer vi i relationen mellem borgere og pårørende
- Pårørendebegrebet – kan vi tænke det bredere end blot familie og nærmeste venner?
- Tabubelagtheden og det opslidende i at være pårørende til en udsat person.

Referat af drøftelsen:

- Betragter borgerne os som pårørende? Hvordan går vi ind i den relation med respekt og værdighed? Det fordrer et stort ansvar af os. Vi er "medvandrere" for borgerne.
- Tillid tager lang tid at bygge op og kan hurtigt være væk igen.
- Der er en stor forskel på at sidde i vores position, fordi man gerne vil hjælpe, og kun at sidde her, fordi man får løn for det. Det betyder meget for borgerne, at de kan mærke, at vi gerne vil hjælpe.
- Borgerne kan have samme kærligheds- og hadsrelation til os, som til deres pårørende. Vi er tæt på, og det kan også give store følelser. Vi skal huske, at de pårørende også står model for meget af det samme, som vi gør.
- Der er stadig en forskel på, om vi gør, det vi gør, fordi vi vil hjælpe eller fordi vi får løn for det. Oplevelsen af, at et menneske "vil mig" er forskellig alt efter om der er en løn ind over. Ingen af delene er forkerte, men der er en fundamental forskel på at være ansat og frivillig. Både for den, der støtter, og den der får støtte.
- Nogle gange kan borgerne glemme eller ikke forstå, at vi er lønnede – en glidende overgang mellem at være medarbejder og pårørende.
- Omvendt tillader borgerne sig nogle gange nogle ting over for medarbejdere, fordi vi "får løn for at være der". Relationen er mere sikker og sværere at ødelægge.
- Frivillige kan åbne nogle døre, medarbejdere ikke kan – forskel i relationen.
- Hvad er det, der er vigtigt for borgerne, at vi bygger bro til? Kommunen er og skal være midlertidig, og opgaven er at bygge bro til noget andet.
- At skabe et fællesskab, hvor borgerne kan trække på ressourcerne, der er i det. Værdigheden i at have et fællesskab, man kan finde hjælp i.
- "Pårørende" og "borger" er begge fremmedgørende ord – hvad afspejler det sprog?
- Opmærksomhed på hvordan sproget har ændret sig på stofområdet – sproget afspejler værdighed. Ord skaber virkelighed.
- Vi prøver at tænke pårørende ind som en ressource – også hvis de er en del af problemet.
- Nogle pårørende bliver frivillige og hjælper nogle af de samme borgere, som deres familiemedlem også er en del af. Det giver et løft og en følelse af at kunne bidrage.
- Der er meget skyld og skam i at være pårørende på området – idéen om at "skulle ringe til kommunen og bede om hjælp"
- Der ligger meget erfaring og ekspertviden i selv at have været ude i en lignende situation.
- Det er vigtigt at man som pårørende føler sig som en ligeværdig del af samarbejdet, og at man bliver mødt med respekt og værdighed.
- En udsat borgers netværk kan også selv være udsat – det er sjældent, vi har pårørende og netværk, der er "uden for" miljøet.
- Hvad gør det ved en person at blive omtalt som en "pårørende"? Hvilken værdi lægger man i det?
- Det kan være skamfuldt at tale om sine "pårørende", hvis man har brændt sine broer bag sig.
- Hvordan er forståelsen af pårørende i andre kulturer? Hvad med de borgere, vi er i kontakt med, der kommer fra de kulturer?

- Vigtigt at forventningsafstemme med de pårørende om, hvad vi kan og hvad vi ikke kan – rollefordeling og aftaler om, hvem der gør hvad.
- Forsøge at inddrage netværket i løsningen alt efter hvordan hver borger og hver sag er. Det er svært at sige noget generelt om, hvordan vi plejer at arbejde med pårørende.
- Hvordan kan vi tale om ”pårørende”, ”netværk”, ”det nære” etc. uden at det bliver generaliserende, men stadig er nyttigt?
- Kan vi afdække de netværk, der er omkring borgerne? Hvem er pårørende for vores målgrupper?

Videre overvejelser til årsrapport ift. pårørendeperspektivet:

- Kan vi også interviewe eller inddrage pårørende?
- Kan vi spørge borgerne, hvem de regner for deres pårørende?

6: Afrunding og næste skridt

Vi lægger pårørendeperspektivet på vores nye format for årsrapporten:

- Afdækker og kommunikerer op til det politiske lag, hvordan udsatte borgere forstår ”pårørende”, hvad de har af netværk og hvordan deres verden ser ud.
- Vigtigheden i en fælles forståelse af, hvad pårørende er, så vi kan samarbejde godt på tværs.

Bilag

Kulturoplæg - Det Grønlandske Hus i Odense

Drøftelse af pårørendesamarbejde

Afbud Birgit Petersen, Linda Holtz Pedersen, Maybritt Kay Hinrichsen, Vivi Ravnskjær Terp, Yvonne Lech